

Zavod Republike Slovenije
za zaposlovanje

ZAPOSILITEV ALI NADALJNJE IZOBRAŽEVANJE?

**Zavod RS za zaposlovanje,
NCIPS/Euroguidance Slovenija
2020**

Erasmus+

Vsebina

1. Pred odločitvijo	3
1.1 Mednarodne napovedi zaposlovanja do leta 2025	4
1.2 Zaposlitve, ki bodo aktualne v letu 2025.....	4
1.3 Zaposlitve, ki po letu 2025 nimajo veliko možnosti za preživetje	5
1.4 Sporočilo Svetovnega gospodarskega foruma - december 2019	5
1.5 Kompetence za boljši učni in življenjski uspeh	7
2. Zaposlitev	9
2.1 Oblike zaposlovanja v Sloveniji.....	9
2.2. Pregled povprečnih plač v nekaterih poklicih	12
2.3 Brezposelni mladi do 29 let	13
2.4 Pomoč Zavoda RS za zaposlovanje pri iskanju zaposlitve	16
2.5 Zaposlitev v Evropi, portal Eures	20
2.6 Prostovoljstvo	22
3. Nadaljnje izobraževanje	23
3.1 Možnosti nadaljnega izobraževanja?	24
3.2 Študij v tujini	27
4. Štipendije	29
4.1 Državne štipendije	29
4.2 Zoisove štipendije	29
4.3 Kadrovske štipendije	31
4.4 Štipendije za deficitarne poklice.....	31
4.5 Skladi, fundacije in razpisi vlad	31

1. Pred odločitvijo

Ker obiskujete zadnji letnik srednje šole, se boste kmalu znašli pred pomembno življenjsko odločitvijo.

Že razmišljate o tem, kako nadaljevati po uspešno končani srednji šoli? Ne glede na to, ali zaključujete nižjo poklicno, srednjo poklicno, srednjo strokovno šolo ali gimnazijo, se morate namreč odločiti, ali se želite zaposliti ali nadaljevati z izobraževanjem. Na Zavodu RS za zaposlovanje smo za vas pripravili informacije, ki vam bodo v pomoč pri načrtovanju vaše kariere.

V knjižici, **Kariera se ustvari, ne zgodi**, ki je bila izdana v okviru Evropskega socialnega sklada projekta Karierna orientacija za iskalce dela, je zapisano:

Razvoj kariere predstavlja pridobivanje različnih spretnosti, izkušenj in znanja. Načrtovanje in vodenje kariere pomeni večanje kompetentnosti, znanja in zmožnosti za delo. To je dejaven proces, katerega sestavni del so različne oblike učenja in dela. Vključuje formalno, neformalno in informalno obliko učenja ter na drugi strani, poleg različnih oblik zaposlitve, tudi vse neformalne oblike dela, kot so delo na domu, prostovoljno delo v skupnosti in drugo. Razvoj kariere je odvisen od posameznika in poteka vse življenje. Ustvarjanje kariere je tako vseživljenjski proces.

Hitre tehnološke spremembe spreminjajo razmere, v katerih delujejo tako slovenska kot svetovna podjetja; namesto poslovanja, ki je omejeno na lokalni ali nacionalni trg, so podjetja, ki želijo biti uspešna, prisiljena sodelovati v globalnih procesih, ki poganjajo svetovno ekonomijo. Podjetja, ki želijo preživeti, morajo biti pripravljena na redne in hitre spremembe. Vse manj so pripravljena sprejemati dolgoročne obveznosti do zaposlenih, zato se tudi drastično spreminjajo oblike zaposlitve; do nedavnega prevladujoča oblika zaposlitve, to je delovno razmerje, sklenjeno za nedoločen čas, tako rekoč izginja. Prevladujejo krajše fleksibilne oblike, ki postavljajo pred posameznika nove izzive in zahtevajo nove spretnosti. To vpliva tudi na drugačen potek kariernega razvoja posameznika.

Šole bodo v prihodnosti poskušale zagotoviti učencem in dijakom znanje in spretnosti, pomembne v razvoju delovne sile v globalni ekonomiji. Vedno bolj se cenijo veščine in spretnosti, ki omogočajo učinkovito timsko delo in ustvarjalno reševanje problemov ter zahtevajo več disciplinarnosti. Od posameznika se pričakuje odprtost in usmerjenost v samoiniciativno izpopolnjevanje znanja, usmerjenost v vseživljenjsko učenje in izobraževanje.

Delodajalci od kandidatov zahtevajo vedno več drugih spretnosti in znanj, ki se ne navezujejo le na posameznikovo strokovno usposobljenost v okviru izbrane stroke. Prihodnji iskalci zaposlitve bodo morali vedeti, kako se učinkovito prilagajati spremembam v okolju, biti sposobni večkrat v življenju uspešno zamenjati službo ali poklic, biti zmožni načrtovanja in ravnanja v skladu s spreminjajočimi se poklicnimi priložnostmi, razvijati tehnične in socialne spretnosti ter hkrati razumeti, kako in zakaj se pridobljene spretnosti lahko uporabijo.

1.1 Mednarodne napovedi zaposlovanja do leta 2025

V predstavitvi globalnih premikov na področju zaposlovanja je avtorica Ekaterina Ukhova, vodja službe razvoja kadrov v podjetju Ernst & Young, marca 2018, napovedala naslednjo projekcijo zaposlovanja do leta 2025:

- pričakujemo lahko, da bodo **do leta 2025 pametni stroji in nove tehnološke rešitve** nadomestili **enega od treh zaposlenih**. WEF - Mednarodni gospodarski forum v svoji analizi meni, da bo 7,1 milijona zaposlitev postalo vsakdanje rutinsko ali avtomatizirano opravilo;
- zaposlitve, kjer plača **ne presega 20 \$ na uro**, so najbolj tvegane in jih bo v veliki meri nadomestila avtomatizacija, ki bo najbolj prizadela naslednjih **5 sektorjev**:
 - bančništvo in finančne storitve (17 %),
 - potovanja in prosti čas (13 %),
 - tehnologija (9 %),
 - zavarovalništvo (8 %),
 - proizvodna industrija (7 %).

1.2 Zaposlitve, ki bodo aktulne v letu 2025

- urbani kmetovalci,
- specialisti socialnega izobraževanja,
- podatkovni znanstveniki,
- varnostni specialisti v kibernetiki,
- negovalci za odrasle,
- specialisti zdravstvene nege, medicinske sestre in fizikalni terapevti,
- upravljavci zasebnosti,
- specialisti za 3-d spletno oblikovanje,
- oblikovalci izkušenj virtualne realnosti,
- neodvisni profesorji.

1.3 Zaposlitve, ki po letu 2025 nimajo veliko možnosti za preživetje

Navedli so naslednje poklice:

- bančne uradnike,
- zavarovalniške zastopnike,
- telefonske prodajalce,
- vnašalce podatkov, strojepisce in telefoniste,
- blagajnike,
- nepremičninske agente, kontrolorje in davkarje,
- potovalne agente,
- športne sodnike in športne uradnike,
- kartotečne uradnike in arhiviste,
- poštarje in kurirje in osebne asistente.

Na drugi strani bo **2 milijona novih zaposlitev** ustvarjenih na področjih:

- računalništva,
- spletnega oblikovanja,
- matematike,
- arhitekture,
- inženiringa in sorodnih področij.

1.4 Sporočilo Svetovnega gospodarskega foruma - december 2019

Četrta industrijska revolucija bo spremenila naša delovna mesta, zlasti v tehnologiji, kjer napredek na področju umetne inteligence (AI), avtomatizacije, znanosti o podatkih, robotike, naprednih materialih, biotehnologije in genomike in podobno, zahteva nova znanja in spretnosti ter delovna mesta.

Vse to bo spremenilo način življenja in dela. Nekatera delovna mesta bodo izginila, druga bodo postala številčnejša, pojavila se bodo nova, taka, ki danes še ne obstajajo. Zaposleni danes, bodo morali uskladiti svoje spretnosti, da bodo ostali konkurenčni. V petih letih se bo spremenila več kot tretjina znanj (35%), ki štejejo za pomembna med današnjimi zaposlenimi.

Vodilne kadrovske in strateške uradnike svetovnih delodajalcev so povprašali, kaj pomenijo trenutni premiki, zlasti na področju zaposlovanja, potrebnih veščinah in kako se bo to odražalo v zaposlovanju v panogah na različnih koncih sveta.

1.4.1 Katere veščine se bodo najbolj spremenile?

Ustvarjalnost bo postala ena izmed treh najbolj potrebnih veščin. S plazom novih izdelkov, novih tehnologij in novih načinov dela bodo morali delavci postati bolj kreativni, da bi lahko izkoristili te spremembe.

Številni novi izdelki, tehnologija, načini dela in vloge bodo od delavcev zahtevali prilagodljivost in kreativnost - s veščinami, ki se prenašajo iz vloge v vlogo, iz panoge v panogo v industrijo.

Poleg tega roboti in umetna inteligenca zlahka opravljajo ročna opravila, vendar se jim kreativne spretnosti še vedno izmikajo. Z izkoriščanjem kreativnega razmišljanja lahko človek ostane zaposljiv tudi v naslednjem desetletju.

Medtem ko sta se **pogajanje in prilagodljivost** uvrščala na seznam spretnosti za leto 2015, bosta leta 2020 začeli izpadati iz prvih 10, ko bodo naprave, ki obvladujejo množico podatkov začele sprejemati odločitve namesto nas.

Raziskava, ki jo je opravil Svetovni gospodarski forum o prihodnosti programske opreme in družbe, kaže, da ljudje pričakujejo, da bo umetna inteligenca do leta 2026 postala del upravnega odbora podjetja. Še vedno pa bo potreben človek, ki bo sprejemal zapletene, poslovno kritične odločitve.

Aktivno poslušanje, ki je danes osrednja veščina, bo manj pomembno. Hkrati pa bo postala **čustvena inteligenca** ena izmed ključnih veščin, ki jih vsi potrebujemo.

Razumevanje odnosov med različnimi ljudmi (tudi ljudmi in roboti) bo prav tako želena. Koordinatorji robotskih skupin si bodo prizadevali za optimizacijo ravnotežja med roboti in ljudmi v skupinah, hkrati pa bodo zagotovili, da bodo vsi delovali brezhibno. Upravljanje ljudi kot celota bo postalo umetnost. Poskrbeti, da se pravi ljudje postavijo v prave vloge, da bodo delavci usposobljeni, da izkoristijo nastajajoče trende in ublažijo vse pomisleke, ki jih imajo ljudje glede avtomatizacije in robotike.

1.4.2 Motnje v industriji

Narava sprememb bo zelo odvisna od same panoge. Na primer, svetovni mediji in zabava so se v zadnjih petih letih že močno spremenili.

Sektor finančnih storitev in naložb pa še ni korenito preoblikovan. Tisti, ki delajo v prodaji in proizvodnji, bodo potrebovali nova znanja, kot je tehnološka pismenost.

Nekateri so v napredku pred drugimi. Mobilni internet in tehnologija v oblaku že vplivata na naše delo. Umetna inteligenca, 3D tiskanje in napredni materiali so še vedno v zgodnji fazi uporabe, hitrost sprememb pa bo hitra.

* Vir:

http://www3.weforum.org/docs/WEF_Future_of_Jobs.pdf

1.5 Kompetence za boljši učni in življenjski uspeh

Učni model LEARNING COMPASS 2030, OECD opredeljuje kompetence za boljši učni in življenjski uspeh kot vrste znanja, veščin, stališč in vrednot, ki jih potrebujemo za preoblikovanje družbe in oblikovanje prihodnosti za boljše življenje. Te so opredeljene kot interaktivna uporaba orodij, interakcije v heterogenih skupinah, avtonomno delovanje, ustvarjanje nove vrednosti, usklajevanje napetosti in dilem, prevzemanje odgovornosti.

Te kompetence je mogoče uporabiti v številnih okoliščinah in situacijah - in so edinstveno človeške. Lahko jih razumemo kot kompetence višjega nivoja, ki ljudem pomagajo pri navigaciji po različnih situacijah in izkušnjah. V tem smislu so prenosljive in jih je mogoče uporabljati skozi celo življenje. Sposobnost obvladovanja negotovosti, razvijanja novih stališč in vrednot ter produktivno delovanje, ko se cilji spremenijo, ostajajo edinstvena človeška veščina. Umetna inteligenca (AI) ne more tekmovali s človekovo sposobnostjo ustvarjanja novih vrednot, usklajevanja napetosti ali sprejemanja odgovornosti.

Te kompetence so potrebne v družbah, ki še naprej postajajo raznolike in soodvisne, kot se razvijajo, in v gospodarstvih, kjer vpliv novih tehnolog zahteva nove ravni spretnosti in človekovega razumevanja. Manj je verjetno, da bodo delovna mesta, kjer potrebujete ustvarjalno inteligenco, v naslednjih desetletjih avtomatizirana. Za uskladitev napetosti in dilem je potrebno branje in razumevanje zapletenih in dvoumnih kontekstov - veščina, ki je do danes ni enostavno programirati v algoritem. Podobno umetna inteligenca še nima svoje volje, niti ne občutka za etičnost in tako ne more sprejemati takšnih etičnih odločitev, ki jih sprejemajo ljudje.

Ljudje bodo morali imeti možnost, da upoštevajo moralne in etične posledice svojih ukrepov in med drugim zagotovijo, da se bo velika in rastoča moč umetne inteligence uporabljena v korist vseh ljudi.

Kompetenc za boljši učni in življenjski uspeh se lahko v naučimo v šolah, mogoče jih je pridobiti doma, v družini in v skupnosti, v odnosih z drugimi.

1.5.1 Ustvarjanje novih vrednosti

Inovacije so jedro rasti in trajnostne narave razvoja. Ustvarjanje novih vrednosti se nanaša na sposobnost za inovacije in podjetniško delovanje ter odgovornimi dejanji.

Inovacije kot gonilne sile rasti in družbenega razvoja, se spopada z nujnimi svetovnimi izzivi, kot so demografski premiki, pomanjkanje virov in podnebne spremembe. Za ustvarjanje so potrebna nova delovna mesta, nova podjetja in novi izdelki in storitve, zlasti glede na to pospešeni ritem sprememb v 21. stoletju. Toda inovacije pomenijo več kot ustvarjanje novih delovnih mest, podjetij, izdelkov in storitev; gre tudi za razvoj novih znanj, spoznanj, idej, tehnik, strategij, rešitve in njihovo uporabo pri nastalih težavah.

1.5.2 Usklajevanje napetosti in dilem

V svetu soodvisnosti je za iskanje rešitev za globalne izzive potrebna sposobnost reševanja napetosti, dileme in kompromisov - na primer med pravičnostjo in svobodo; samostojnost in solidarnost; učinkovitostjo in demokratičnimi procesi; ekologijo in poenostavljenimi ekonomskimi modeli;

raznolikost in univerzalnost; ter inovativnost in kontinuiteta. Razumevanje potreb in interesov drugih je bistvenega pomena za zagotovitev dobrega počutja družine in skupnosti. Razvoj zmogljivosti razumevanja in delovanja skupaj s potrebami, interesi in perspektivami drugih, je zato bistvenega pomena. Izziv je uskladiti več in pogosto nasprotujočih si idej ali stališč, in prepoznati, da je za iskanje rešitve morda več kot ena rešitev.

1.5.3 Prevzemanje odgovornosti

Upoštevanje etike delovanja, obravnavanje novosti, sprememb, raznolikosti, dvoumnosti in negotovosti ter soočanje z izzivi odgovorno domneva, da lahko posamezniki razmišljajo sami in delajo z drugimi. Odgovornost pomeni razumevanje, da imajo dejanja posledice in da imajo ljudje moč vpliva na druge. Prevzejamnje odgovornosti pomeni, da lahko človek razmišlja in oceni svoja dejanja v luči svojih izkušenj, osebnih in družbenih ciljev, česa se je naučil in kaj je prav in kaj narobe.

Napredek v razvoju nevroznosti je dokazal sposobnost možganov, da se spreminjajo in razvijajo v celotnem življenjskem obdobju. Mladost je danes mogoče razumeti kot čas ne le ranljivosti, ampak tudi priložnosti razvijanja občutka odgovornosti. Odgovorno ravnanje pomeni razmišljanje in postavljanje vprašanj, povezanih z normativi, vrednosti, pomeni in omejitvami, kot so: Kaj naj storim? Ali sem imel prav?

* Vir:

OECD FUTURE OF EDUCATION AND SKILLS 2030: OECD LEARNING COMPASS 2030 © OECD 2019 in <https://enovicke.acs.si/kompetence-za-boljsi-ucni-in-zivljenjski-uspeh/>

2. Zaposlitev

V življenju praviloma nimamo samo ene zaposlitve. Trg dela se neprestano spreminja in od nas zahteva nova znanja in veščine, zato je razvoj poklicne poti oziroma kariere posameznika vse bolj pomemben.

Informacije v nadaljevanju so zanimive tudi za tiste, ki trenutno še ne razmišljate o iskanju zaposlitve.

2.1 Oblike zaposlovanja v Sloveniji

2.1.1 Redno delovno razmerje za določen ali nedoločen čas

Delovno razmerje je razmerje med delavcem in delodajalcem, v katerem se delavec prostovoljno vključi v organiziran delovni proces delodajalca in v njem za plačilo, osebno in nepretrgano opravlja delo po navodilih in pod nadzorom delodajalca. 4. člen Zakona o delovnih razmerjih (ZDR) določa, da je delodajalec dolžan delavca prijaviti v obvezno pokojninsko, invalidsko in zdravstveno zavarovanje ter zavarovanje za primer brezposelnosti. Med drugim to pomeni, da ima zaposleni pravico do letnega dopusta, regresa za letni dopust, nadomestila stroškov prevoza, nadomestila za prehrano in različnih dodatkov (za nočno in nadurno delo, delovno dobo, uspešnost ...).

Pogodbo o zaposlitvi smejo skleniti osebe stare najmanj 15 let. Delavci, ki še niso dopolnili 18 let, uživajo v delovnem razmerju posebno varstvo.

Če s pogodbo o zaposlitvi čas trajanja ni pisno določen, oziroma če pogodba o zaposlitvi za določen čas ni sklenjena v pisni obliki ob nastopu dela, se domneva, da je pogodba o zaposlitvi sklenjena za nedoločen čas.

2.1.2 Pripravnštvo

Zakon o delovnih razmerjih je obvezno pripravništvo odpravil. **Pripravništvo opravljate tam, kjer je to predpisano s posebnim zakonom ali kolektivno pogodbo dejavnosti.** Pripravništvo je priporočljivo opraviti, saj tako pridobite splošna znanja z določenega področja, umestite strokovno znanje pridobljeno med izobraževanjem v prakso ter pridobite veščine in tehnike, potrebne za opravljanje nalog na delovnem mestu. Tako še pred redno zaposlitvijo pridobite izkušnje in realno sliko o tem, kako bo potekal vaš delovnik.

Z zakonom ali kolektivno pogodbo na ravni dejavnosti se lahko določi, da sklene pogodbo o zaposlitvi kot pripravnik, kdor prvič začne opravljati delo, ustrezno vrsti in ravni svoje strokovne izobrazbe, ter z namenom, da se usposobi za samostojno opravljanje dela v delovnem razmerju.

Pripravništvo lahko traja največ eno leto, če zakon ne določa drugače.

ZDR-1

(Uradni list RS, št. 21/2013)

122. člen

(izvajanje pripravništva)

(1) V času trajanja pripravništva mora delodajalec pripravniku po programu zagotavljati usposabljanje za samostojno opravljanje dela.

(2) Z zakonom, drugim predpisom ali kolektivno pogodbo na ravni dejavnosti se določi trajanje, potek pripravništva, program, mentorstvo in način spremljanja in ocenjevanja pripravništva.

(3) Ob koncu pripravništva mora pripravnik opraviti izpit, ki je sestavni in zaključni del pripravništva in se opravlja pred iztekom pripravniške dobe.

124. člen

(volontersko pripravništvo)

(1) Če se pripravništvo v skladu s posebnim zakonom lahko opravlja, ne da bi delavec in delodajalec sklenila pogodbo o zaposlitvi (volontersko pripravništvo), se za pripravnika uporabljajo določbe tega zakona o trajanju in izvajanju pripravništva, omejenosti delovnega časa, odmorih in počitkih, povračilu stroškov v zvezi z delom, odškodninski odgovornosti ter zagotavljanju varnosti in zdravja pri delu v skladu s posebnim zakonom.

(2) Pogodba o volonterskem opravljanju pripravništva mora biti sklenjena v pisni obliki.

2.1.3 Podjemne pogodbe

S podjemno pogodbo se prevzemnik posla (izvajalec) zavezuje opraviti določen posel, kot sta izdelava ali popravilo stvari, telesno ali umsko delo, naročnik pa se zavezuje, da mu bo za to plačal. Plačilo se določi s pogodbo, če ni določeno že z obvezno tarifo ali drugim aktom.

2.1.4 Samozaposlitev

Samozaposleni so tisti, ki:

- opravljajo katerokoli samostojno dejavnost kot direktorji in (so)lastniki v podjetju (gospodarski družbi ali zavodu),
- so samostojni podjetniki posamezniki (s. p.),
- z osebnim delom samostojno opravljajo dejavnost (npr. s področja umetnosti, kulture in medijev, zasebnega zdravstva, farmacije in socialne varnosti, veterinarske, odvetniške ipd. dejavnosti).

2.1.5 Avtorska pogodba

Z avtorsko pogodbo o naročilu dela se avtor zaveže ustvariti določeno delo in ga izročiti naročniku, naročnik pa se zaveže, da mu bo za to plačal honorar. Vsebina avtorske pogodbe je avtorsko delo s področja književnosti, znanosti in umetnosti.

Več informacij v **Zakonu o avtorskih in sorodnih pravicah RS** (Uradni list RS št. 16/2007) ali pri **Avtorski agenciji Slovenije**.

2.1.6 Prekarnost

Bistvene razlike med redno zaposlitvijo in prekarnimi oblikami zaposlitve se kažejo v tem, da **prekarni delavci v večini nimajo zagotovljenega plačila za preživetje, da so brez pravic plačanega dopusta in regresa, malice in povračila stroškov za prevoz**. Delodajalci prekarnim delavcem, za razliko od redno zaposlenih, prav tako ne plačujejo **prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, za zavarovanje za primer brezposelnosti in prispevkov iz naslovov starševskega varstva**.

V Sloveniji se lahko delavci, ki menijo, da njihov delodajalec krši delovnopravno zakonodajo, obrnejo na Inšpektorat Republike Slovenije za delo. Poleg tega pa lahko delavec uveljavlja obstoj delovnega razmerja, če ugotovi, da so v njegovi zaposlitvi prisotni vsi elementi delovnega razmerja.

2.2. Pregled povprečnih plač v nekaterih poklicih

Poklic	2014	2015	2016	2017	2018 (začasni podatki)
Inženirji strojništva	2420	2443	2499	2519	2613
Inženirji elektrotehnike	2599	2604	2648	2680	2749
Zdravniki specialisti splošne medicine	4217	4020	4109	4218	4602
Zdravniki specialisti (razen splošne medicine)	4141	3998	4058	4209	4440
Strokovnjaki za zdravstveno nego	2149	2095	2167	2180	2187
Strokovnjaki za babiško nego	1881	1891	1914	1976	2004
Farmacevti	3379	3395	3390	3383	3439
Visokošolski učitelji in sodelavci na visokošolskih zavodih	2958	2985	3027	3212	3196
Predmetni učitelji v osnovni šoli	2036	2047	2075	2115	2116
Učitelji razrednega pouka	1999	2012	2031	2056	2058
Sistemske analitiki	2700	2762	2800	2830	2941
Razvijalci programske opreme	2270	2326	2359	2423	2513
Razvijalci spletnih in multimedijskih rešitev	1556	1562	1553	1640	1708
Programerji računalniških aplikacij	2056	2099	2128	2194	2295
Razvijalci in analitiki programske opreme in aplikacij	2619	2672	2692	2740	2876
Tehniki za elektrotehniko	1966	1966	1990	2010	2071
Tehniki zobne protetike, ortopedskih in drugih zdravstvenih pripomočkov	1484	1483	1491	1523	1547
Strokovni sodelavci za zdravstveno nego	1533	1492	1535	1580	1645
Strokovni sodelavci za babiško nego	1719	1729	1768	1842	1914
Kuharji	1068	1069	1101	1134	1197
Prodajalci	1035	1046	1072	1101	1162
Zidarji	1048	1056	1064	1089	1148
Tesarji	1042	1055	1074	1104	1164
Livarji	1299	1331	1373	1395	1497
Varilci	1235	1247	1270	1285	1349
Strugarji	1319	1359	1405	1440	1516
Elektromehaniki	1542	1555	1590	1656	1744
Mesarji	1068	1081	1097	1145	1227
Mizarji	1104	1133	1163	1199	1254
Vozniki težkih tovornjakov in vlačilcev	1104	1125	1150	1182	1236
Čistilci, strežniki in gospodinjski pomočniki v uradih, hotelih in drugih ustanovah	898	898	916	941	989
Delavci za preprosta dela pri nizkih gradnjah	1044	1068	1045	1087	1138

Vir: Strukturna statistika plač, SURS

2.3 Brezposelni mladi do 29 let

Za lažjo predstavo o tem, koliko iskalcev zaposlitve z izobrazbo, ki jo imate ali jo želite pridobiti, je prijavljenih pri Zavodu RS za zaposlovanje, smo zbrali podatke o prijavljenih brezposelnih osebah (stanje na dan 30. 6. 2016, 2017, 2018, 2019, 2020).

2.3.1 Brezposelni mladi s srednjo poklicno izobrazbo

Področje	jun. 2016	jun. 2017	jun. 2018	jun. 2019	jun. 2020
Prodaja (trgovina) na debelo in drobno	742	498	400	324	455
Živilska tehnologija	189	143	142	132	175
Frizerske in druge lepotilne storitve	430	284	270	256	429
Metalurgija, strojništvo in kovinarstvo	108	86	64	70	151
Motorna vozila, ladje in letala	208	156	134	139	299
Poljedelstvo in reja živali	28	29	20	20	31
Lesarska, papirniška, plastična, steklarska in podobna tehnologija	96	64	47	48	110
Tajniško in administrativno delo	180	121	88	114	149
Hotelirstvo in gostinstvo	260	186	164	162	295
Zdravstvena nega in babištvo	156	96	103	90	116
Gradbeništvo	107	67	56	65	102
Hortikultura	98	71	61	48	93
Elektrotehnika in energetika	91	54	52	58	124
Storitve za gospodinjstva	20	10	6	3	3
Tekstilna, konfekcijska, čevljarska in usnjarska tehnologija	28	23	9	12	9
Elektronika in avtomatizacija	126	85	74	95	136
Informacijske in komunikacijske tehnologije (IKT), drugo	/	/	/	/	1

2.3.2 Brezposelni mladi s splošno ali srednjo strokovno izobrazbo

Področje	jun. 2016	jun. 2017	jun. 2018	jun. 2019	jun. 2020
Splošna izobrazba	2.010	1.405	1.195	1.034	1.438
Interdisciplinarne izobraževalne aktivnosti/izidi, pretežno poslovne in upravne vede, pravo	1.641	1.128	906	777	1.056
Zdravstvena nega in babištvo	562	459	358	300	342
Izobraževanje vzgojiteljev predšolskih otrok	344	308	275	252	297
Informacijske in komunikacijske tehnologije (IKT), podrobneje neopredeljeno	278	209	185	183	299
Potovanja, turizem, prosti čas	230	156	116	72	113
Avdiovizualno ustvarjanje, tehnike in multimedijaska proizvodnja	180	153	124	131	205
Hotelirstvo in gostinstvo	217	146	155	163	327
Modno oblikovanje, oblikovanje prostora in industrijsko oblikovanje	150	127	118	105	174
Transport	152	103	95	72	122
Metalurgija, strojništvo in kovinarstvo	152	97	94	80	186
Frizerske in druge lepotilne storitve	117	89	96	81	152
Hortikultura	113	77	54	45	52
Farmacija	63	73	58	39	52
Gradbeništvo	102	66	47	38	89
Elektrotehnika in energetika	82	48	47	48	104

2.3.3 Brezposelni mladi s terciarno izobrazbo

Področje	jun. 2016	jun. 2017	jun. 2018	jun. 2019	jun. 2020
Interdisciplinarne izobraževalne aktivnosti/izidi, pretežno poslovne in upravne vede, pravo	433	304	220	203	200
Biologija	74	59	50	44	51
Usvajanje jezikov (drugih, tujih, znakovnih, prevajalstvo)	166	155	101	93	128
Medicina	133	142	81	85	119
Pravo	172	153	119	95	111
Ekonomija	91	60	30	30	45
Sociologija in študiji kultur	133	149	88	75	106
Izobraževanje učiteljev brez predmetne specializacije	126	119	66	49	65
Poslovanje in upravljanje, menedžment	260	182	123	108	146
Transport	61	44	38	31	36
Arhitektura, prostorsko načrtovanje in urbanizem	115	105	64	61	56
Socialno delo in svetovanje	74	96	50	25	35
Interdisciplinarne izob. aktivnosti (družbene vede, novinarstvo in informacijska znanost)	87	64	40	33	32
Izobraževanje vzgojiteljev predšolskih otrok	79	90	44	60	65
Avdiovizualno ustvarjanje, tehnike in multimedijska proizvodnja	95	88	60	63	94
Psihologija	60	85	40	39	58
Izobraževalne znanosti	71	80	53	52	65

2.4 Pomoč Zavoda RS za zaposlovanje pri iskanju zaposlitve

2.4.1 Kontaktni center

Če ne najdete potrebnih informacij na spletni strani Zavoda za zaposlovanje, lahko pokličete na brezplačno število Kontaktnega centra in jih prosite za pomoč.

2.4.2 e-Svetovanje

Zavod RS za zaposlovanje je za vse tiste, ki ste večji uporabe računalnika in se znajdete na spletu, razvil spletno svetovalnico **eSvetovanje**, s pomočjo katere lahko preverite interese, osebne lastnosti in kompetence. Raziskujete lahko po naslednjih zavihkih:

- **Kakšen sem?** vam pomaga spoznati samega sebe, osebne lastnosti, sposobnosti, vrednote in življenjski slog.
- **Kaj me zanima?** vam pomaga raziskati vaše interese.
- **Kaj znam?** je namenjen določanju kompetenc, ki ste jih že pridobili in so zelo pomembne pri iskanju zaposlitve.
- **Kaj naj delam?** je namenjen iskanju pravega poklica za vas.

- **Kje iščem zaposlitev?** vsebuje napotke, kje in kako iskati zaposlitev.
- **Kako kandidiram na delovno mesto?** vas vodi od priprave prijave na delovno mesto, pisanja življenjepisa, do priprave na razgovor, obnašanja na razgovoru in aktivnosti po razgovoru ter vas seznani s tem, kako delodajalci izbirajo ustrezne kandidate.
- **Kako naj bom aktiven?** vam pomaga narediti načrt aktivnosti in vam svetuje, kako jo lahko spremljate.

2.4.3 Portal Poišči delo

Portal PoiščiDelo.si je sodoben spletni pripomoček, ki brezposelnim in iskalcem zaposlitve omogoča, da s prijavo v portal spremljajo prosta delovna mesta, komunicirajo s svetovalcem zaposlitve, se prijavijo pri Zavodu, zaprosijo za denarno nadomestilo ali pridobijo različna potrdila, ki so povezana s prijavo pri Zavodu.

Registracija v portal je možna z elektronskim poštnim naslovom ali digitalnim potrdilom.

ZAVOD RS ZA ZAPOSLVANJE • E-STORITVE ZA DELODAJALCE • E-SVETOVANJE

Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje **Portal PoiščiDelo.si**

Vstop za registrirane uporabnike - iskalce zaposlitve

Elektronski naslov in geslo

Če ste registrirani uporabnik za račun pravnih oseb, delodajalcev, vas prosimo za [vstop v portal eStoritve ZRSZ za delodajalce](#).

Elektronski naslov:

Geslo:

Pozabil sem geslo

Digitalno potrdilo

Še niste registrirani?

Registracija novih iskalcev zaposlitve, bodočih uporabnikov portala PoiščiDelo.si.

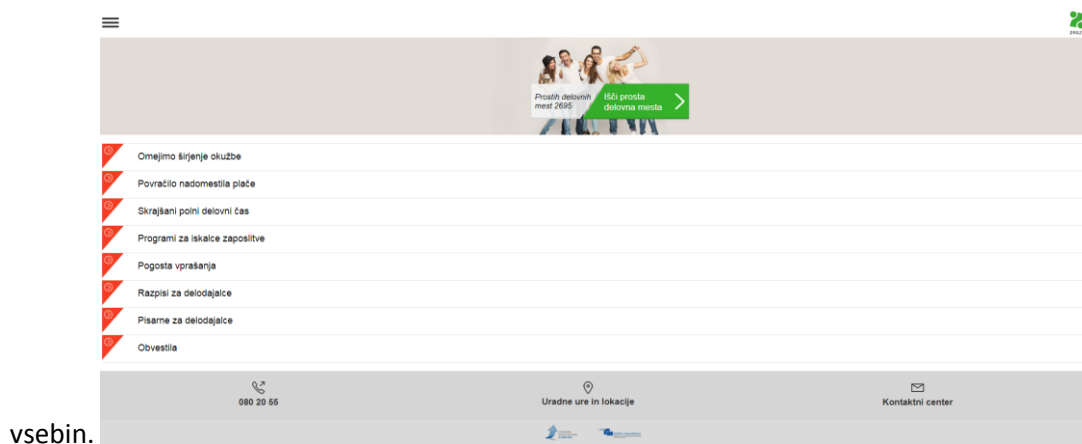
Nov registracijski postopek za iskalce zaposlitve, bodoče uporabnike portala PoiščiDelo.si omogoča sodoben, prijazen in varen način registracije in uporabe portala PoiščiDelo.si.

Portal PoiščiDelo.si lahko uporabljate samo registrirani uporabniki, zato je pred prvo prijavo potrebno opraviti postopek registracije.

V primeru, da vam je obstoječe digitalno potrdilo poteklo, je pred prijavo z novim digitalnim potrdilom potrebno registrirati novo digitalno potrdilo.

2.4.4 Mobilna aplikacija

Za lažji dostop do pomembnih informativnih vsebin, je del spletnega mesta Zavoda RS za zaposlovanje prilagojen posebej za uporabnike mobilnih naprav. Ob obisku vstopne spletne strani Zavoda RS za zaposlovanje z mobilno napravo boste avtomatsko preusmerjeni na prilagojen in enostavnejši dostop do ključnih

vsebin.

2.4.5 Kam in kako

Pri odločitvi za nadaljnje izobraževanje ali zaposlitev vam lahko pomaga spletni program Kam in kako.

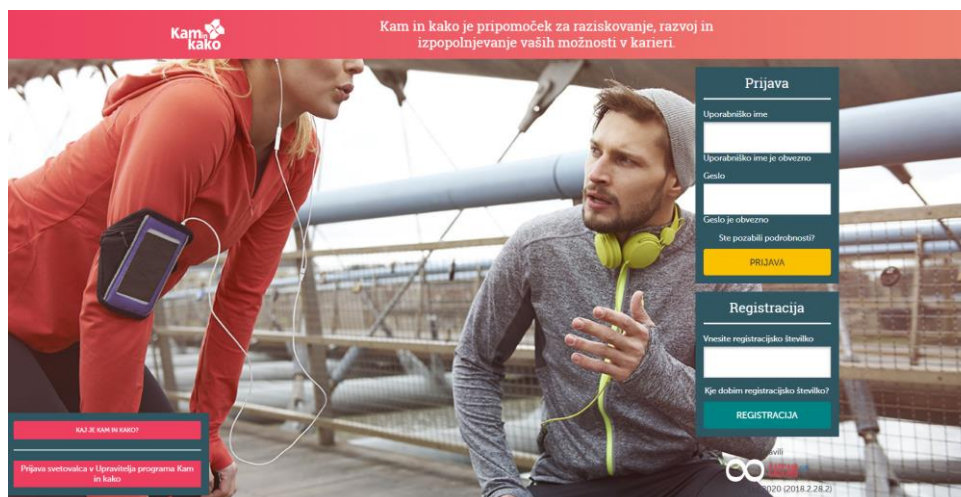
Namen programa je, da:

- si zastavite določena vprašanja o poklicih in pomaga opredeliti področja, o katerih se boste lahko pogovorili s kariernim svetovalcem,
- vzpodbudi, da podrobneje raziščete poklice, ki so glede na vaše odgovore primerni za vas in vas zanimajo,
- odkrijete nove poklice primerne zase in razširite znanje o poznanih poklicih.

Najdete ga na povezavi <https://www.ess.gov.si/ncips/kam-in-kako>

Registracijsko številko dobite v svetovalni službi na vaši šoli.

Na osnovi **vaših odgovorov** vam bo program predlagal primerne poklice.

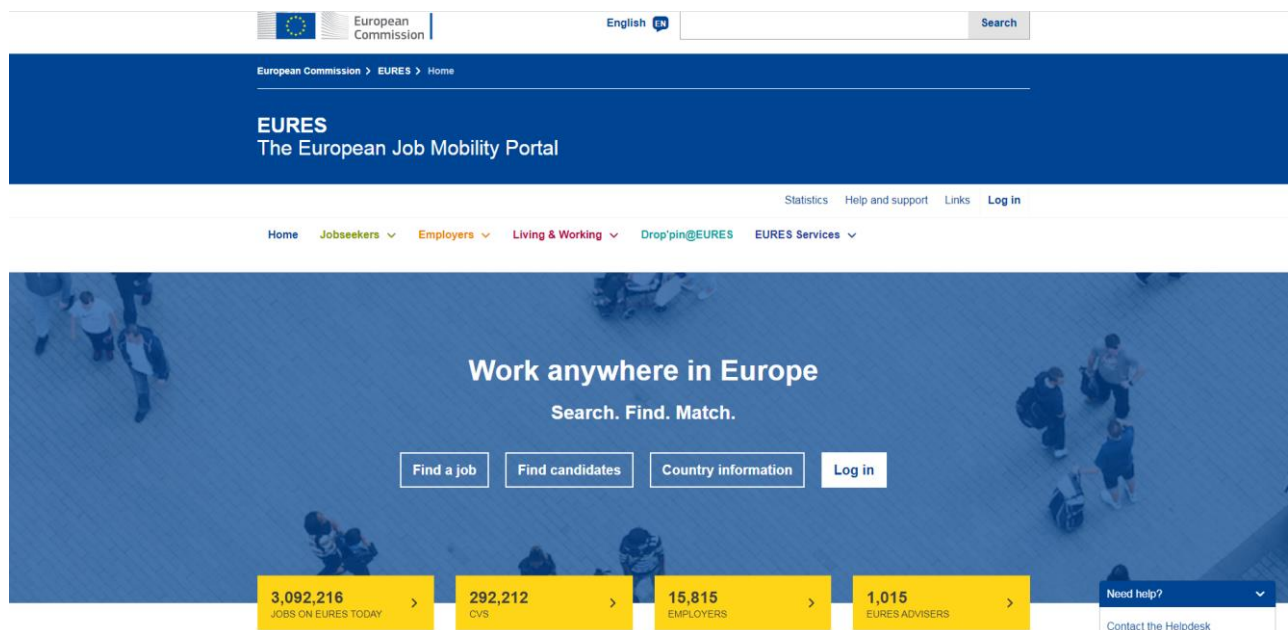
Poklic	Dodaj	Interes	Več
Rudarski inženir	Dodaj	Interes	Več
Borzni posrednik	Dodaj	Interes	Več
Vzgojitelj v dijaškem domu	Dodaj	Interes	Več
Gledališki režiser	Dodaj	Interes	Več

2.5 Zaposlitev v Evropi, portal Eures

EURES (EUROpean Employment Services) je **omrežje služb za zaposlovanje** in njihovih nacionalnih članov in partnerjev iz držav članic Evropske unije (EU), Evropskega gospodarskega prostora (EGS) in Švice, katerega cilj je uresničevanje in pospeševanje **prostega pretoka delavcev**.

Na podlagi sporazuma o izstopu med EU in Združenim kraljestvom je prosto gibanje delavcev med Združenim kraljestvom in državami članicami, skupaj z zagotavljanjem storitev EURES, še najprej mogoče v prehodnem obdobju, ki je v veljavi do 31. 12. 2020.

Če želite informacije o možnostih zaposlovanja v EU, je na Evropskem portalu za zaposlitveno mobilnost - [EURES](#) na voljo približno 3.000.000 prostih delovnih mest.

European Commission > EURES > Home

English

Search

EURES
The European Job Mobility Portal

Statistics Help and support Links Log in

Home Jobseekers Employers Living & Working Drop/pin@EURES EURES Services

Work anywhere in Europe
Search. Find. Match.

Find a job Find candidates Country information Log in

3,092,216 JOBS ON EURES TODAY >

292,212 CVS >

15,815 EMPLOYERS >

1,015 EURES ADVISERS >

Need help? >
Contact the Helpdesk

Evropski portal za zaposlitveno mobilnost je zanesljiv vir informacij in nudi:

- iskanje prostih delovnih mest (tudi na podlagi lastnega profila - življenjepisa),
- mreža svetovalcev po vsej Evropi, ki nudijo podporo pri iskanju zaposlitve v tujini,
- ažurne informacije o trgu dela v posameznih državah,
- ažurne informacije o delovnih in življenjskih pogojih v posameznih državah,
- informacije o aktualnih zaposlitvenih dogodkih,
- dostop do drugih virov (npr. [Evropskih zaposlitvenih dni](#))
- možnost povezljivosti (npr. z Europass življenjepisom),
- večjezičnost.

Za pomoč ali nasvet lahko pokličete [svetovalce Eures](#) v Sloveniji in drugih državah članicah Evropske unije.

2.5.1 [Tvoja prva EURES zaposlitev](#)

V projektu [Tvoja prva zaposlitev EURES](#) lahko sodelujete **iskalci zaposlitve stari vsaj 18 let**, ki se želite **zaposeliti v drugi državi** EU, na Norveškem ali Islandiji.

Na podlagi **vloge** lahko kandidirate za **različne finančne podpore** za:

- potne stroške za zaposlitveni razgovor,
- stroške selitve ob zaposlitvi,
- stroški selitve ob selitvi družine,
- stroške priznavanja izobrazbe,
- stroške jezikovnega tečaja,
- dodatno finančno podporo za mlade s posebnimi potrebami.

2.5.2 [Drop'pin @Eures](#)

[Drop'pin @Eures](#) objavlja ponudbe za delovno prakso, vajeništvo, usposabljanje, mentorstvo, podjetništvo, podporo mobilnosti, prostovoljstvo, jezikovne tečaje, dogodke, programe financiranja in e-učenje v različnih panogah po vsej EU.

The screenshot displays the EURES website interface. At the top, there is the EURES logo and the text 'Evropski Portal Za Zaposlitveno Mobilnost'. Below this, a navigation bar includes 'Evropska komisija', 'EURES', and 'Ponudbe'. A search bar is present with a 'PRJAVA' button and the text 'Za popoln dostop, prosimo: PRJAVA ali registracija na portalu EURES'. The main content area features a map of Europe with various mobility services highlighted: Apprenticeships, Training, Traineeships, Mobility support, eLearning, and Entrepreneurship. A search bar at the bottom prompts the user to 'Vpišite ključno besedo za iskanje ponudb za mlade.' and includes a 'ISKANJE' button.

2.6 Prostovoljstvo

Prostovoljstvo deluje na različnih področjih - socialnem, športnem, rekreativnem, izobraževalnem, zdravstvenem, kulturnem, okoljskem, turističnem, v kriznih situacijah (na primer gasilske organizacije, reševalci) in na mnogih drugih področjih. Opravljajo ga ženske in moški, mladi ljudje in otroci, ljudje srednjih let in starejše osebe, vanj se lahko vključujejo vsi ljudje ob upoštevanju svojih zmogljivosti, saj zanj ni načelnih omejitev.

Prostovoljstvo ima velik pomen za skupnost, ker:

- izboljšuje kakovost življenja v družbi;
- brani interese posameznikov in skupin, ki so ogroženi, prikrajšani, potisnjeni ob rob, izključeni;
- je ena od osnovnih poti odzivanja civilne družbe na potrebe v njej in ustvarja možnosti aktivnega delovanja državljanov v družbi;
- prostovoljsko delo je samostojna ali dodatna dejavnost in dodana vrednost delovanju služb in institucij.

Evropska prostovoljna služba (European Voluntary Service - EVS) mladim ponuja možnost daljšega bivanja in dela v gostiteljski organizaciji v drugi državi (do 12 mesecev), pri čemer je delo prostovoljca ali prostovoljke EVS v korist gostiteljske organizacije ali lokalne skupnosti, istočasno pa izvajanje praktičnih nalog predstavlja preizkušnje, ob katerih poteka učni proces za prostovoljca/-ko.

3. Nadaljnje izobraževanje

Ne glede na to, kakšno izobraževanje zaključujete, ga imate možnost nadaljevati. Pri načrtovanju izobraževalne poti vam lahko pomagajo strokovnjaki v različnih ustanovah.

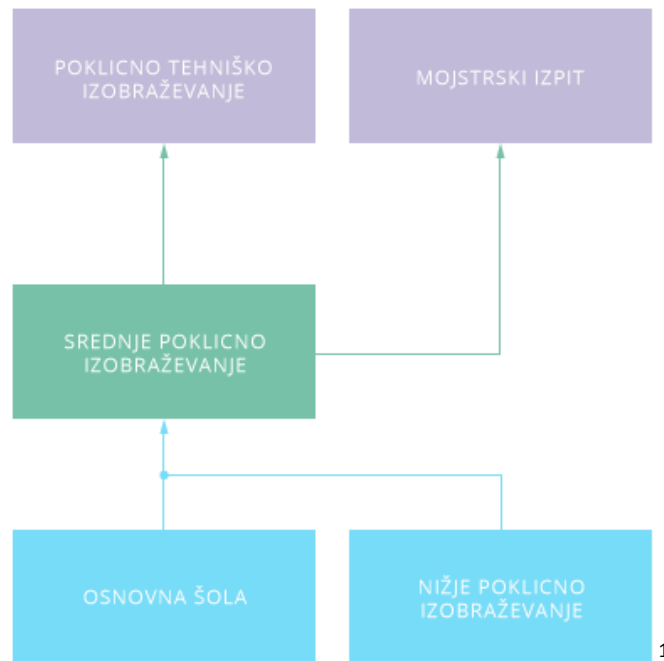
- **Šolski svetovalni delavci** dobro poznajo izobraževanje, ki ga zaključujete, prav tako vaše prednosti ali morebitne slabosti. Z njimi se najlažje dogovorite za srečanje.
- **Karierni svetovalci v kariernih središčih pri Zavodu RS za zaposlovanje**, ki dobro poznajo trg dela, zaposlovanje in zahteve delodajalcev. Lahko jih pokličete in se dogovorite za svetovanje ali pa informacije v njihovi knjižnici poiščete sami. Preverite, kje je vam najbližje karierno središče.
- **Karierni svetovalci v kariernih centrih univerz** vam lahko svetujejo glede izobraževalnih programov fakultet:
 - Karierni center Univerze v Ljubljani: <http://kc.uni-lj.si/>,
 - Karierni center Univerze v Mariboru: <http://www.kc.uni-mb.si/>,
 - Karierni center Univerze na Primorskem: <http://www.kariernicenter.upr.si/>,
 - Karierni center Univerze Nova Gorica: <http://www.ung.si/si/o-univerzi/karierni-center/>.

3.1 Možnosti nadaljnega izobraževanja?

V nadaljevanju boste spoznali pogoje, ki jih je treba izpolniti, če se želite vključiti v nadaljnje izobraževanje potem, ko zaključite trenutno izobraževanje.

3.1.1 Nižje poklicno izobraževanje

Spričevalo o zaključnem izpitu vam **omogoča zaposlitev**, pa tudi **vpis v prvi letnik** kateregakoli izobraževalnega programa srednjega poklicnega oziroma srednjega strokovnega izobraževanja.

3.1.2 Srednje poklicno izobraževanje

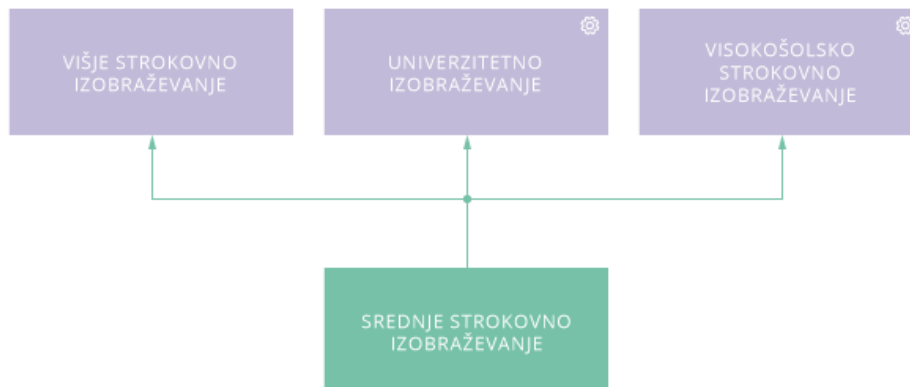
Šolanje lahko nadaljujete v **dvoletnih poklicno-tehniških programih** in si po uspešno opravljeni poklicni maturi **pridobite srednjo strokovno izobrazbo**.

Tisti, ki se boste zaposlili, si lahko po **treh letih delovnih izkušenj** z opravljanjem ustreznega mojstrskega oziroma delovodskega ali poslovodskega izpita pridobite srednjo strokovno izobrazbo. Če opravite še **izpite iz splošnih predmetov poklicne mature**, lahko nadaljujete izobraževanje na višji strokovni šoli.

- Nov Zakon o vajeništvu prinaša na področje srednjega poklicnega izobraževanja možnost večjega obsega praktičnega usposabljanja z delom pri delodajalcu. Poskusno je vajeniška oblika izvedbe programov srednjega poklicnega izobraževanja zaživela že v šolskem letu 2017/2018, danes so na voljo naslednji programi: mizar, kamnosek, oblikovalec kovin - orodjar, gastronomija – hotelirstvo, steklar, papirničar, slikopleskar – črkoslikar, strojni mehanik, zidar, električar, mehatronik - operater in klepar-krovec.

3.1.3 Srednje strokovno izobraževanje

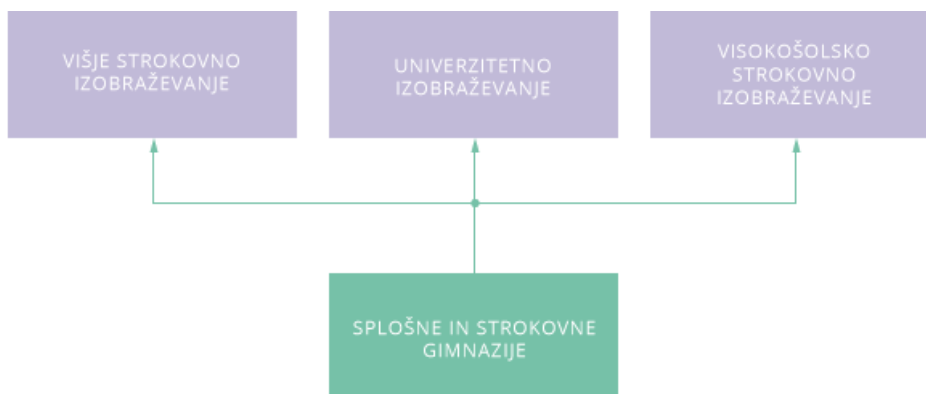
Zaključeno srednje strokovno izobraževanje omogoča neposreden vpis v vse programe višjega strokovnega izobraževanja in v visokošolske strokovne študijske programe prve bolonjske stopnje.

1

Univerzitetni študij omogoča poklicna matura ali štiri predmetni zaključni izpit in dodatni maturitetni izpit v okviru stroke.

3.1.4 Gimnazija

1

Gimnazija **se konča** z maturitetnim izpitom iz petih predmetov - **maturo**, ki omogoča vpis na katerokoli nadaljnjo stopnjo izobraževanja.

3.1.5 Poklicni in maturitetni tečaj

Če se ne boste odločili za nadaljnje izobraževanje v višjem ali visokem šolstvu, se lahko odločite za **poklicni tečaj** in pridobite strokovna znanja, ki jih boste potrebovali za opravljanje poklica na izbranem področju. V poklicni tečaj se lahko vpišete, če ste uspešno zaključili:

¹ Izobraževalni zemljevid je povzet s spletne strani www.mojazbira.si.

- četrti letnik gimnazije ali zaključni letnik izobraževalnega programa za pridobitev srednje strokovne izobrazbe in izpolnjujete druge, z izobraževalnim programom določene pogoje. Tako si pridobite srednjo strokovno izobrazbo.

Izobraževanje v poklicnih tečajih traja eno leto, zaključni pa se s poklicno matura.

V poklicnem tečaju se lahko redno izobražujete samo enkrat.

Vrste poklicnih tečajev za redno izobraževanje na srednjih šolah v Sloveniji: ekonomski tehnik, gastronomsko – turistični tehnik in vzgojitelj predšolskih otrok.

Za vse tiste, ki ste se odločili za poklicno izobraževanje in se zdaj odločate za univerzitetni študij, pa so na voljo **maturitetni tečaji**. Izobraževanje po programu maturitetnega tečaja traja **eno leto**. Kandidati, ki uspešno končajo izobraževanje po tem programu, lahko pristopijo k splošni maturi. V maturitetni tečaj se lahko vpišete, če ste uspešno zaključili:

- srednje poklicno, srednje tehniško oz. strokovno izobraževanje,
- tretji letnik gimnazije in ste prekinili izobraževanje za najmanj eno leto,
- četrti letnik programa Waldorfske gimnazije,
- osnovnošolsko izobraževanje in hkrati opravili preizkus znanja na ravni tretjega letnika gimnazije. Preizkus znanja na ravni tretjega letnika gimnazije kandidat opravlja na šoli, ki izvaja maturitetni tečaj.

3.1.6 Vpis v višje strokovno izobraževanje

Vse informacije o možnostih vpisa v višje strokovno izobraževanje najdete na spletni strani <http://www.vss-ce.com/vps/>.

VIŠJEŠOLSKA PRIJAVNA SLUŽBA

- Obvestila
- Razpis
- Prijava
- Pogosta vprašanja
- Izračun točk
- Tuji državljani
- Obrazci
- Povezave
- Kontakt
- Priznavanje izobraž.

Prijavno - sprejemni postopek

Pregled razpisanih programov

Obrazec za prijavo

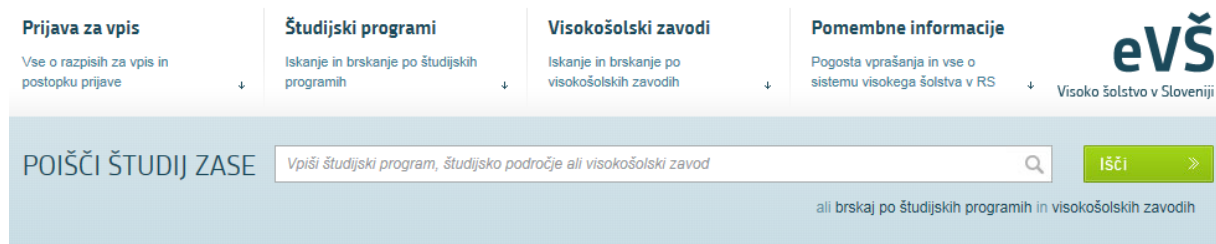
Naslov: Pot na Lavo 22, 3000 Celje
E-pošta: vsspris@cvetst.arnes.si
Tel.: 03/428 58 62

Odgovorna oseba na Šolskem centru Celje, Višješolski prijavni službi:
Alojz Razpet

Referenčna Višješolske prijavne službe:
Monika Vačun

3.1.7 Vpis v univerzitetne študijske programe

Informacije o dodiplomskih in enovitih magistrskih študijskih programih za naslednje študijsko leto najdete na spletni strani Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport, bolj podrobno na strani [eVŠ](#).

The screenshot shows the top navigation bar of the eVŠ website. It includes four main menu items: 'Prijava za vpis' (Registration), 'Študijski programi' (Study programs), 'Visokošolski zavodi' (Higher education institutions), and 'Pomembne informacije' (Important information). Below these is a search bar with the text 'POIŠČI ŠTUDIJ ZASE' and a search button labeled 'IŠČI'. The search bar contains the placeholder text 'Vpiši študijski program, študijsko področje ali visokošolski zavod'.

3.2 Študij v tujini

Lahko se odločite tudi za študij v tujini. Evropa ponuja veliko različnih možnosti. Študij v tujini je priložnost za izboljšanje znanja tujih jezikov, komunikacijskih kompetenc kot tudi priložnost za pridobitev medkulturnih kompetenc, ki so pri zaposlovanju mladih vedno bolj cenjene.

3.2.1 Priprava na študij v tujini

Priprava je ključnega pomena pred odhodom na študij v tujini, saj je treba biti pozoren na veliko pomembnih korakov pri iskanju izobraževalnih priložnosti kot tudi pri sami pripravi na odhod v tujino (<https://europa.eu/europass/sl/learn-europe/preparing-study-abroad>).

Izobraževalne priložnosti bodo na voljo tudi na evropskem portalu Europass (<https://europa.eu/europass/sl>). Portal Europass združuje brezplačen sklop spletnih orodij za upravljanje vaših znanj in spretnosti ter načrtovanje izobraževalne in poklicne poti v Evropi. Pomaga vam raziskati in poiskati ustrezno priložnost za razvoj vaših znanj in spretnosti.

Pred odhodom je treba pridobiti informacije o šolnini, trajanju študija, prijavi, številu prostih mest in priznavanju študija (https://europa.eu/youreurope/citizens/education/university/study-abroad/faq/index_sl.htm).

3.2.2 Študij v tujini s programom Erasmus+

Erasmus+ program ponuja številne priložnosti za študijske izmenjave v drugih evropskih državah. S podporo programa Erasmus+ študij v tujini lahko traja najmanj 3 mesece in največ 12 mesecev, lahko se ga udeležijo študenti, vpisani v visokošolski študijski program.

Če se zanimate za študij v tujini, se najprej obrnite na svojo univerzo. Ko se v okviru programa Erasmus+ odpravite na študij v tujino: ne plačate prijave in šolnine na univerzi gostiteljici, vaš študij v tujini šteje kot del obveznega študijskega programa in dobite štipendijo EU za plačilo stroškov bivanja in potovanja.

https://europa.eu/youreurope/citizens/education/university/study-abroad/index_sl.htm

3.2.3 Služba za mednarodno sodelovanje na univerzi

Univerza, na katero se boste vpisali, morda sodeluje v mednarodnih programih študijskih izmenjav, zato se za več informacij obrnite tudi na njih.

3.2.4 Potrdilo o mobilnosti Europass

Če ste opravili pripravništvo ali študij v drugi državi in želite uradno zabeležiti svoje izkušnje in pridobljene spretnosti, lahko le-te predstavite s pomočjo potrdila o mobilnosti Europass (<https://europa.eu/europass/sl/work-europe/europass-mobility>).

Potrdilo o mobilnosti Europass vsebuje informacije o vaših nalogah in odgovornostih, spretnostih, povezanih z delom, znanju jezikov, digitalnih, organizacijskih in komunikacijskih kompetencah, ki so pomembne predvsem pri zaposlovanju.

3.2.5 Delo med študijem v tujini

Državljeni EU imajo enake pravice do dela med študijem v drugi državi kot državljani te države. Zaposlijo se lahko brez delovnega dovoljenja, tudi za poln delovni čas. Omejitve glede števila delovnih ur na teden se razlikujejo glede na državo.

https://europa.eu/youreurope/citizens/education/university/working-while-studying/index_sl.htm

4. Štipendije

Obstaja več vrst štipendij. Najpogostejše navajamo v nadaljevanju.

4.1 Državne štipendije

Do državne štipendije so upravičeni **dijaki in študenti**, ki:

- so državljani Republike Slovenije,
- izpolnjujejo pogoje po določbah Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev glede povprečnega mesečnega dohodka na družinskega člana,
- so vpisani v študij zgoraj na 1. in 2. bolonjski stopnji,
- ne smejo biti v delovnem razmerju ali imeti statusa brezposelne osebe.

Državno štipendijo **za izobraževanje v tujini** lahko dobi državljan Republike Slovenije, če se v tujini izobražuje na izobraževalni ustanovi, ki je akreditirana v skladu s predpisi države izobraževanja za izvajanje javno veljavnega (akreditiranega) izobraževalnega programa za pridobitev stopnje izobrazbe.

Za **mladoletne dijake** lahko vlogo za dodelitev državne štipendije **oddajo starši oziroma zakoniti zastopniki**, in sicer **z enotno vlogo za uveljavljanje pravic iz javnih sredstev**.

Vlogo za pridobitev štipendije lahko osebno ali po pošti vložite pri centru za socialno delo, kjer imate stalno prebivališče. Več informacij je na voljo pri Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

4.2 Zoisove štipendije

Zoisove štipendije so namenjene dijakom, študentom in udeležencem izobraževanja odraslih kot **spodbuda za doseganje izjemnih dosežkov** in s tem ustvarjanje dodane vrednosti na področju znanja, raziskovanja, razvojne dejavnosti in umetnosti. Zoisove štipendije se dodelijo najuspešnejšim vlagateljem vlog, ki izpolnjujejo splošne in posebne pogoje:

- izkazujejo vsaj en ustrezen izjemni dosežek,
- dosegajo zahtevan šolski oziroma študijski uspeh,
- izpolnjujejo tudi ostale zahtevane pogoje in
- prehajajo na višjo raven izobraževanja, na kateri Zoisove štipendije še niso prejeli.

4.2.1 Objava razpisa

Sklad vsako leto najpozneje do konca meseca junija objavi javni razpis za dodelitev Zoisovih štipendij.

4.2.2 Višina štipendije*

	Višina štipendije:	Možna dodatka:
za dijake	122,88 EUR mesečno 245,76 EUR mesečno za tujino	- za bivanje: 81,92 EUR - za štipendiste s posebnimi potrebami: 51,20 EUR
za študente	143,36 EUR mesečno 286,72 EUR mesečno za tujino	- za bivanje: 81,92 EUR - za štipendiste s posebnimi potrebami: 51,20 EUR

*Zoisove štipendije se usklajujejo na način in v roku, ki velja za transferje, v skladu z zakonom, ki ureja usklajevanje transferjev posameznikom in gospodinjstvom v Republiki Sloveniji.

4.2.3 Združljivost z drugimi štipendijami

Zoisova štipendija ni združljiva z državno štipendijo, s štipendijo Ad futura, niti s štipendijo za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Hkrati s Zoisovo štipendijo se lahko prejema kadrovska štipendija (razen, če ta tega ne dovoljuje), štipendija za deficitarne poklice in tudi štipendija Ad futura za študijske obiske in za sodelovanje na tekmovanjih iz znanja ali raziskovanja.

4.2.4 Javni štipendijski, razvojni, invalidski in preživninski sklad Republike Slovenije

Izjava podeljevanje Zoisovih štipendij na podlagi Zakona o štipendiranju, sprejetega julija 2007.

Sistem Zoisovega štipendiranja je razširil možnosti uveljavljanja pravice do Zoisove štipendije na celotno obdobje izobraževalne poti po enakih kriterijih in ne glede na letnik in stopnjo izobraževanja.

4.3 Kadrovske štipendije

Kadrovske štipendije so namenjene neposrednemu povezovanju s podjetji.

Kadrovske štipendije so **v povprečju najvišje** med vsemi vrstami štipendij. Prednost kadrovskih štipendij je zagotovo v tem, da praviloma zagotavljajo takojšnjo prvo zaposlitev po končanem šolanju.

4.4 Štipendije za deficitarne poklice

Namen štipendij za deficitarne poklice je spodbujanje mladih za izobraževanje za tiste poklice, za katere je na trgu zaznati razkorak med trenutnim in prihodnjim številom razpoložljivih kadrov in predvideno ponudbo delovnih mest.

4.5 Skladi, fundacije in razpisi vlad

Pri Javnem štipendijskem, razvojnem, invalidskem in preživninskem skladu Republike Slovenije poiščite informacije o drugih štipendijah za študij doma in v tujini.

Razpisi štipendij so objavljeni tudi na spletni strani Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport ter spletnih straneh veleposlaništev.

Odločitev je vaša!

